

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta Pedagogická

Bakalářská práce

Zrcadlení

Lucie Bílková

Obor: Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání
Vedoucí práce: PhDr. Jan Mašek, Ph.D.

Plzeň 2016

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni

Podpis:

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, PhDr. Janu Maškovi, Ph.D, za ochotnou spolupráci a cenné rady ohledně fotografie a postprocesu.

V Plzni

Podpis:

Anotace:

Tato bakalářská práce se zabývá souborem deseti fotografií na téma Zrcadlení. Tento soubor vychází ze zkoumání odrazu lidského těla v různých zrcadlicích materiálech. Jedná se převážně o experimentální soubor fotografií, to znamená, že tyto fotografie mohou fungovat jak v souboru, tak samy za sebe a mohou být dále rozvíjeny ve vlastních kolekcích. Výsledný soubor fotografií balancuje na hranici aranžované portrétní fotografie a dokumentární fotografie, s přesahy až do abstrakce. Textová část práce pojednává především o inspiraci a technické stránce díla.

Klíčová slova: zrcadlení, fotografie, digitální fotografie, portrét, dokumentární fotografie

Annotation:

This bachelor work deal with set of ten photos called Reflection. This set is based on the research of reflection of the human body in the different reflective materials.

This work is predominantly the experimental set of the photographs. It means that this set can work together or every single photography can be used like self-contained work. Every single photography of this set can be developed to another sets and new works. This file balanced on the border of the aranged or portrait photography and the documentary photography with overlap to the abstraction. The text part of this bachelor work provides sources of inspiration, alluding the process of creation and the technical specifications.

Key words: reflection, photography, digital photography, portrait, documentary photography

Obsah:

1	Úvod	7
2	Inspirace	8
3	Výsledné fotografie v historickém konceptu	10
4	Proces tvorby	13
5	Technické specifikace	15
	5.1 Digitální šum	16
	5.2 Druhy zrcadlení ve fotografii	16
	5.3 Vznik odrazu z fyzikálního hlediska	17
	5.4 Zrcadla a jejich možnosti	18
	5.5 Optika – Základní pojmy – Odraz a lom světla	18
	5.6 Postproces	19
	5.7 Digitální fotografie	20
6	Výsledné dílo	21
7	Závěrečné fotografie	23
	7.1 Z očí do očí / Face to face	23
	7.2 Dotyk / Touch	24
	7.3 Pod mantonem / Uder the manton	24
	7.4 Okno do duše / Window to the soul	25
	7.5 Zákulisí / Backstage	25
	7.6 Skryté zrcadlení / Hidden reflection	26
	7.7 Dva světy / Two worlds	27
	7.8 Uprostřed hovoru / In the middle of talk	27
	7.9 Kousek tance / Little piece of dance	28
	8.10 Noční život / Night life	28
8	Závěr	29
9	Seznam použitých zdrojů	31
10	Resumé	32
11	Obrazová příloha	33

1 Úvod

Tato práce započala jedním letným zábleskem, který odstartoval myšlenku tohoto díla. Jediným kritériem byla tvorba digitální fotografie a fotografického konceptu. Součástí toho je i zkoumání světla a jeho možností ve fotografii, od klasického nasvícení objektu až po protisvětlo. Tím prvním zábleskem byl odraz portrétu. A ten nastavil cíl této práce. Tato práce má vytvořit soubor portrétů či postav v odrazu. Nepojednává o uceleném souboru, funguje spíše jako zkoumání možností zrcadlení lidského těla v objektech. Práce se pohybuje na rozmezí žánrů portrétní nebo aranžované fotografie až po dokumentární fotografii, někdy s přesahem až do abstraktní fotografie. Střídají se zde promyšlené fotografie se snímky, které vznikly náhodou. Všechny fotografie z tohoto konceptu mohou fungovat jak společně, tak každá zvlášť. Jednotlivé fotografie mohou fungovat jako inspirace pro další hlubší zkoumání tématu Zrcadlení. Tento soubor tudíž může představovat takový startovní set, který může být rozšiřován několika různými metodami fotografie. Součástí práce bylo též zkoumání tvorby jiných autorů a historie fotografie. Před samotnou prací bylo potřeba vyhledat mnoho informací o možnostech zrcadlení ve fotografii a vybrat tu, která se nejlépe hodí k prvotnímu nápadu. Bylo potřeba zmapovat, které fotografie na toto téma vznikly, a zanalyzovat, jakým způsobem asi byly vytvořeny. I toto bylo součástí práce, při níž se lze mnoho naučit. Například přemýšlet nad perspektivou a možnostmi, jak pracovat s fotografií, poznat různé možnosti kompozice nebo dozvědět se mnohé informace o slavných fotografech a jejich tvorbě. Samotná tvorba pak byla výbornou příležitostí k objevování nových možností vlastní tvorby. Důležité bylo naučit se pohotově reagovat a (zvláště v některých případech) velmi rychle vyhledat vhodnou kompozici a vyfotografovat ji takzvaně „na první dobrou“. Práce kladla důraz na dobré znalosti, co se týče nastavování fotoaparátu, zvláště při náhodných situacích. Důležité bylo předvídat situace, kde by se mohly naskytnout příležitosti k fotografování a mít nastavený fotoaparát podle místa. U aranžovaných fotografií byly podmínky o něco příjemnější, dalo se dělat více fotografií, upravovat nastavení fotoaparátu i model tak, aby výsledná fotografie dopadla co nejlépe a podle představy. Tato práce byla perfektní příležitostí pro vyzkoušení si různých stylů fotografování, v různých a mnohdy zajímavých místech.

2 Inspirace

Tato práce je inspirovaná především odrazem lidského těla či portrétu. Je zaměřena na odrazy v lesklých odrazných plochách, jako jsou například zrcadla, okenní tabule atd. Tvorba byla pojata jako fotografování portrétů jiným způsobem, nežli ateliérovým fotografováním. Inspirací pro tuto práci bylo především divadelní prostředí, které je plné odrazů v zrcadlech, které jsou ovšem divákům neviditelné, protože se odehrávají v zákulisí. Fenomén odrazu je sám o sobě fascinující. Prvotní inspiraci lze připisovat i vodní hladině - přírodnímu zrcadlu, které odráží okolní krajinu. Nicméně zrcadla v kombinaci se zajímavým osvětlením dokáží doslova vykouzlit nádherné možnosti záběru.

Výsledné dílo bylo inspirováno mnohými fotografy a jejich tvorbou, od předních českých fotografů po moderní zahraniční autory. U vybraných autorů mapuje tato práce souvislosti mezi jejich a touto tvorbou. Další inspirace pro toto dílo patří do žánru malby. Je jím americký fotorealismus, který se zabývá reálným zobrazením reality. A především dílo Richarda Estese mapuje přímo fenomén odrazu. Tento mezinárodní umělecký směr vznikl na přelomu 60. a 70. let. Označení fotorealismus bylo poprvé použito v roce 1968 Louisem K. Meislem a poté v roce 1970 v katalogu pro výstavu *Twenty-two Realists*, která se konala ve Whitney Museum v New Yorku. Označení hyperrealismus bylo poprvé použito jako francouzský překlad slova fotorealismus v označení výstavy v bruselské galerii Isy Brachota. Na této výstavě byla poprvé v Evropě k vidění díla amerických fotorealistů, která byla doplněna díly jejich evropských kolegů. Slovo hyperrealismus pak bylo používáno spíše na evropském kontinentu, zatímco fotorealismus je označením pro americkou větev. Hyperrealismus byl, stejně jako celá řada dalších směrů, jakousi revoltou proti příliš vážně se beroucímu abstraktnímu expresionismu i výrazově omezenému minimalismu.¹

¹ Fotorealismus. Artmuseum.cz [online]. [cit. 2016-04-8]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/smery_list.php?smer_id=68

Jednou z nejvýraznějších osobností, které se odrazům a zrcadlení věnovaly, byl Richard Estes. Zabýval se hyperrealistickou malbou zdánlivě nezáživných koutů, výloh obchodů, typických amerických kaváren atd. Efekt zrcadlení, ať už postav nebo domů, můžeme na jeho obrazech nalézt velmi často. Zkoumal, co se zrcadlí ve výloze a co dokáže zrcadlit vypouklé sklo auta. Skrze zrcadlení divákovi vlastně zprostředkovává každodenní život lidí v New Yorku. Estesova tvorba byla jednou z výrazných inspirací této práce.

3 Výsledné fotografie v historickém kontextu

V této části jsou výsledné fotografie dávány do souvislosti s vybranými fotografy a jejich tvorbou. Toto jsou jména, která byla z části inspirací pro tvorbu a která mohou současně fungovat jako další inspirace do budoucího rozšíření tohoto díla.

František Drtikol – Fotografie Z očí do očí a Dotyk pracují s čistým pozadím stejně jako Drtikolova pozdější fotografická díla. Tyto dvě fotografie zároveň využívají i „nestandardního osvětlení“, tj. nejsou nasvíceny zepředu. Podobný efekt lze vidět i na některých dalších Drtikolových fotografiích – například Akt s obručí (1928). František Drtikol je známý také skloubením ženského aktu s geometrií. S tímto tématem trochu souvisí fotografie Okno do duše. Nejedná se sice o akt, ale v tomto portrétu je velmi patrná geometrie. Celou harmonii fotky totiž až téměř násilně narušuje dřevěný okenní rám. Do organických křivek tak zasahuje velmi pevná geometrická část. S patrnou avšak méně násilnou geometrií pracuje i fotografie Skryté zrcadlení. Tato fotografie narušuje pravidlo zlatého řezu. Černá linie konce markýzy, na kterou navazuje světlá linie na slavné Prazdrojské bráně, dělí fotografii na dvě stejné půlky. V levé části fotografie se pak zrcadlí dveře, které tvoří svislé přímky. Opozici jim pak tvoří lampy v pravé části fotografie. Lamy za sebou tvoří diagonálu, na kterou navazuje pruh vánočního osvětlení, které se vine až do pravého horního rohu. Fotografie celkově protínají různé svislice i horizontály či diagonály a doplňují ji organické křivky lidí postávajících pod markýzou, případně oblouky brány.

Josef Sudek je známý především svojí precizní kompozicí a hrou se světlem. Všechny fotografie v této práci pracují s vyváženou kompozicí a vyjma jedné fotografie využívají zlatého řezu. Kompozice byla promyšlena s ohledem na každou fotografii zvlášť. Světlo je velkým tématem fotografie. Sudkovy fotografie se vyznačují velkým kontrastem, a přesto i jemnou hrou světla a stínů. Kontrastem ze Sudkových prací korespondují především fotografie Pod mantonem a Uprostřed hovoru. Na nich jsou nejpatrnější velké kontrasty mezi bílou a černou pouze doplněné přechody stínů. Zbytek fotografií neobsahuje až tak velký kontrast, ovšem je zde patrná hra světla a stínů a použití jemných valérů. Josef Sudek

ve svých zátiších pracoval též s efektem zrcadlení, příkladem je několikanásobný odraz vejce ve sklenici vody. Podobného, ačkoliv ne přímo několikanásobného, efektu dosahuje fotografie Dva světy.

Jaromír Funke je předním představitelem české avantgardy. Spojitost této práce s tímto autorem vidím převážně v abstraktní fotografii. Tato práce, ačkoliv je žánrově zařaditelná do reportážní nebo portrétní fotografie, balancuje díky tmavému provedení i na hraně abstraktní fotografie. Příkladem může být fotografie Dva světy, která není na první pohled ihned rozeznatelná, divák jí musí vnímat trochu déle. V podobném stylu se nesou i fotografie Noční život, Kousek tance nebo Skryté zrcadlení. Jaromír Funke je přední český avantgardní fotograf, teoretik fotografie a pedagog. Jaromír Funke se ve své práci zabýval mimo jiné i světelnými odrazy a zrcadlením těchto odrazů jako tato práce. Funke zachycuje fantaskní konfrontace reality a jejich odrazů ve sklech.² S tímto motivem se tato práce ztotožňuje. Totožnost můžeme nalézt též v jisté abstrakci některých fotografií, například u fotografie Dva světy. Nicméně tato práce se zaměřuje především na práci s postavou a portrétem, kdežto Funkeho tvorba je zaměřena především na práci se stylizovaným zátiším, pozvolna skrze hru světla a stínů přecházející až do abstrakce. Funke se ve svých pracích zabýval i fotografií architektury, portrétů či krajin nebo dokumentární fotografií se sociální tematikou. Tvořil fotografie s nekonvenční kompozicí, odvážnými úhly pohledu a diagonálním uspořádáním. Některé snímky této práce by se jistě daly porovnávat, ačkoliv to nebyl prvotní záměr při jejich tvorbě, snímky byly tvořeny především s ohledem na tradiční kompozici, jejíž součástí je zlatý řez.

Jaroslav Rössler je znám mimo jiné především svými experimenty a tvorbou v oblasti fotogramů. Tato technika využívá rozdíl světla a tmy. Souvisí to s touto prací, neboť fotografie jsou v černobílé variantě a tudíž postavené hlavně na hře světla a stínů. Rössler se ve své tvorbě zabýval také motivem zrcadlení. Často zrcadlil jeden motiv ve fotografii mechanicky vícekrát nebo využil stejného principu zrcadlení jako tato práce – reálná věc se odráží v materiálu, který umožňuje zrcadlení.

² Jaromír Funke. Časopis FOTO [online]. [cit. 2017-04-2]. Dostupné z: <http://www.casopis-foto.cz/avantgardni-fotograf-jaromir-funke/>

Václav Chochola je s tímto dílem spojen především v pojmu portrét. Je označován za předního českého portrétistu. Fotografoval v mnoha odvětvích, od již zmiňované portrétní fotografie po imaginaci, fotogramy či roláže. Jisté paralely mezi Chocholovou prací a touto se nacházejí především v jeho imaginativních snímcích, v nichž pracuje s realitou posunutou až na hranu abstrakce stejně jako je to u některých fotografií této práce. Další návaznost existuje v odvětví Chocholovy divadelní fotografie. Několik fotografií vznikalo v prostředí úzce spjatém s divadlem. V tomto odvětví se řeší problém tmavých prostor a využívání umělých zdrojů světla. Toto otevírá prostor dalším zajímavým možnostem tvorby jakými je například protisvětlo nebo světlo ze strany. V tomto prostředí lze využít mnoho světelných variací, které přírodní světlo ne vždy nabízí.

Man Ray proslul především svými Rayogramy (fotogramy). Je výraznou postavou světové avantgardy. Man Rayovu tvorbu a toto dílo tvoří především fenomén experimentu. Nicméně Man Ray experimenty prováděl poněkud globálněji, což lze vidět právě na jeho rayogramech, ve kterých se promítala jeho bohatá představivost, se kterou uměl prolnout předměty s fotografií. Ve své fotografické práci využívá Man Ray velkou škálu osvětlení, od přírodního osvětlení po zajímavé nasvícení například protisvětlem, před které postavil modelku. Pracuje též s různou tonalitou fotografií, od jemných valérů stínů až po velmi kontrastní světlo. Tato různá tonalita je patrná i v této práci, která pracuje jak s vysoce kontrastními fotografiemi, tak s jemnými tóny šedé.

4 Proces tvorby

Prvotní postup k této práci spočíval ve zkoumání možností zrcadlení ve fotografii. Jako budoucí záměr práce byl vybrán odraz postavy nebo portrétu v lesklé ploše, tedy pokud možno tak, aby se fotografovaný objekt objevil na fotografii přirozeně dvakrát, a to bez použití postprocesových médií či koláže. Poté následovalo zkoumání různých ploch, které jsou schopny takového odrazu, který by nejlépe představoval vybraný záměr. Nejlepší volbou pro toto téma je samozřejmě zrcadlo, které bylo ve výsledku několikrát použito. Nicméně cílem práce mělo být zrcadlení i v jiných objektech. Velmi vhodným objektem se nakonec stalo též nasvícené sklo nebo okenní tabule za denního světla. Inspirací k tomuto tématu se stal americký fotorealismus, především pak díla, která vytvořil Richard Estes.

Tvorba samotná probíhala v rozmezí cca půl roku, kdy byly na různých místech pořizovány snímky s touto tematikou. V místech vznikaly sady snímků, ze kterých byly poté vybrány ty snímky, které byly perspektivně v pořádku a měly zajímavou atmosféru. Některé fotografie vznikly dobrou shodou náhod, dají se tedy považovat za spíše dokumentární, ačkoliv díky kompozici vypadají jako aranžované. Naopak u aranžovaných fotografií byl kladen důraz na celkovou kompozici i provedení fotografií; dělaly se varianty s nasvícením fotografií.

Světlo jako takové je téma celkově fotografického žánru, bez něj by fotografie nemohla vzniknout. Několik fotografií v tomto souboru vznikalo za velmi špatných světelných podmínek, což bylo náročné po technologické stránce. Často fotografie vznikaly při dlouhých časech a na vysoké ISO. Toto se promítlo velmi patrným digitálním šumem na některých fotografiích.

Součástí myšlenky této práce bylo zachytit i pomíjivé zrcadlení, zrcadlení na jeden okamžik, které nelze naaranžovat. To vyžadovalo fotoaparát stále připravený při sobě.

Výbornou ukázkou této situace se stala například návštěva zoologické zahrady ve Dvoře Králové nad Labem, v jednom z tamních pavilonů. Díky specifickému osvětlení pavilonu (tmavá chodba a osvětlené výběhy) se na skle začaly odrážet děti obdivující šimpanze. Několik těchto snímků bylo vybráno do výsledného díla. Dalšími příležitostmi pro náhodné snímky byly různé firemní večírky. Zde nelze cokoliv aranžovat, výsledné dílo je vždy jen a pouze dílem náhody a správné chvíle. Naopak situace, v nichž se fotografie již daly nějakým způsobem aranžovat, skýtala taneční centra, například u spolku Flamenkítas Plzeň či v Dance Center Petry Parvoničové.

Po nastřádání dostatku fotografií jako skicovního materiálu proběhl důkladnější výběr fotografií, ze kterých se poté vybralo deset výsledných fotografií, které lze vidět v tomto souboru. Fotografie jsou převážně dokumentárního rázu, neboť vznikaly náhodně, ale některé z nich lze zařadit i do žánru abstrakce či surrealismu. Jsou to převážně fotografie, ve kterých přestává být na první pohled patrné, který objekt je pravý a který zrcadlený.

Následně každá fotografie procházela úpravou v programu Photoshop Lightroom. Fotografie byly převedeny do černobílé varianty a upraveny různé tóny odstínů šedé. Výsledné fotografie byly vytisknuty v požadované velikosti a zapaspartovány po dvojicích na formát velikosti B1.

5 Technické specifikace

„Ani všechna technika na světě neodčiní neschopnost všimat si.“ - Elliot Erwitt³

Citát slavného fotografa má přímou souvislost s touto prací. Veškeré fotografie byly pořízeny již starším modelem fotoaparátu – Canon 500D. Tento fotoaparát byl koupen v roce 2010, v době fotografování této práce byl již 5-6 let starý a závěrka čítala kolem 80 000 snímků. Toto se samozřejmě na vybavení této kvality již projeví. Canon 500D je řazen mezi amatérské APS-C zrcadlovky s CMOS snímačem a s rozlišením 15,1 megapixelu. Navzdory reklamním poutačům je digitální šum na některých fotografiích zřetelný již při použití ISO 400, což je poměrně malá hodnota. Tento digitální šum se projevil na většině použitých fotografií v této práci. Nicméně kvalitě výsledných fotografií tento šum neubírá.

Často používaným objektivem byl Tamron SP AF 70-300mm, f/4-5,6 Di VC USD. Tento objektiv patří do nižší třídy teleobjektivů, nemá velkou světelnost a v kombinaci s tímto tělem nevyniká ani rychlostí ostření. Ovšem na tuto kategorii objektivů má velmi dobrou kresbu, kterou lze velmi dobře využít při portrétní fotografii. Dalším plusem tohoto objektivu je velká odolnost proti aberaci, což umožňuje fotografování v přímém protisvětle bez nežádoucích jevů. Díky jeho zoomovacímu ohnisku s ním lze fotografovat objekty i na velkou vzdálenost. Při maximálním přiblížení 300mm a v této délce nejnižší možné cloně 5,6 vzniká velmi příjemný krémový bokeh.

Druhý objektiv použitý při realizaci této práce byl Canon 50mm, f/1,8 II. Tento objektiv vyniká především svojí světelností a možností fotografovat při malé hloubce ostrosti, což bylo na některých fotografiích využito. Tyto možnosti pracovat s velmi malou hloubkou ostrosti umožňují určit hlavní motiv fotografie, na nějž by měla být vedena pozornost diváka. Jeho světelnost zase napomáhá fotografovat i za malého osvětlení a redukuje tak možnost digitálního šumu. Postproces fotografií procházel programem Adobe Photoshop Lightroom a Adobe Photoshop.

³ Elliott Erwitt. Wikipedia.org [online]. [cit. 2016-04-8]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Elliott_Erwitt

5.1 Digitální šum

Digitální šum je v této práci často zmiňovaný. Byl vytvořen kombinací vyššího nastavení ISA a méně světelného objektivu (v případě fotografií pořízených Tamronem) a příp. tmavšími prostory. Na výsledných fotografiích byl záměrně ponechán, neboť redukce digitálního šumu ubírá kvalitě fotografií.

Jako každé reálné zařízení se i senzory digitálních fotoaparátů potýkají se šumem. Šumů je více druhů podle mechanismu, kterým šum v senzoru vzniká, přičemž v různých hraničních situacích hrají prim různé druhy šumu. V reálném snímku se potom všechny typy šumů přirozeně sečtou.

Kdybychom vyfotografovali rovnoměrně nasvícenou šedou tabulku v ideálním světě, tak by všechny buňky senzoru předaly stejné napětí a po A/D převodu i stejné číslo. A kdybychom snímek vícekrát opakovali, buňky by pokaždé předaly stále stejný výsledek - stejné napětí a tedy i stejné číslo. V reálném světě však buňky nejsou zcela stejné a navíc výsledné číslo podléhá řadě různých fluktuací, nepřesností a náhodných poruch. Proto i když jsou všechny buňky senzoru exponovány zcela stejně, nepředají stejný výsledek; každá z nich předá výsledek mírně jiný a odlišný od správné hodnoty. A zcela analogicky při opakování stejného snímku se stejnou předlohou nepředá stejná buňka stejný výsledek, ale také pokaždé mírně jiný. Všem těmto poruchám se dohromady říká šum.⁴

5.2 Druhy zrcadlení ve fotografii

Zrcadlení fotografie svisle nebo horizontálně – autor fotografii mechanicky zrcadlí, tj. horizontálně či vertikálně převrátí v grafickém editoru. Umožňuje to poskládat rozsáhlou koláž z jedné fotografie. Tyto fotografie lze kopírovat do požadovaného množství. To znamená, že autor může dostat obraz dvou fotografií nebo například deseti vedle sebe.

⁴ Digitální šum. Fotografování.cz [online]. [cit. 2017-04-8]. Dostupné z: <http://www.fotografovani.cz/vybirame/technologie1/obrazove-problemy-digitalni-fotografie-iii-sum-152941cz>

Zrcadlově prolnuté vrstvy v jednom obraze – práce s vrstvami v grafickém editoru. Autor duplikuje fotografii do nové vrstvy, tuto fotografii zrcadlí a prolne tyto dvě vrstvy do sebe. Patří to mezi pokročilejší práce s grafickým editorem. Pro požadovaný efekt lze fotografii následně vyretušovat, a tím pádem dopomoci výsledné kompozici.

Mechanicky dodaný odraz v grafickém editoru – na fotografii je vidět reálný odraz modelu, který je ovšem uměle dodaný v postprocesu. Řadí se to k pokročilejší práci v grafickém editoru. Autor musí mít k dispozici takovou fotografii, na kterou lze odraz přidat, tj. fotografii, na které by měl být dostatek místa. Pokud tomu tak není, musí autor pozadí nejprve dodělat. Tento proces je mnohem jednodušší na fotografiích s jednolitým pozadím, například na ateliérových fotografiích. Následně si autor duplikuje fotografii a zanechá pouze tu část modelu, kterou chce zrcadlit. Tuto část zasadí do fotografie ve správné perspektivě a následně upraví tak, aby se podobala co nejreálnějšímu odrazu. Podobnou metodou lze mechanicky dodat i vržený stín předmětu.

Zrcadlení přirozené – ze skla a jiných lesklých ploch, vodní hladiny, které se tvoří v závislosti na fyzikální zákony, které jsou samostatně popsány níže.

5.3 Vznik odrazu z fyzikálního hlediska

Tato práce pracuje především s odrazem obrazu v zrcadle. Tento odraz je popsán fyzickými zákony takto:

Zrcadlo je vyleštěná kovová plocha. Může být rovinná, kulová, parabolická nebo obecně zakřivená. Zobrazení pomocí zrcadel využívá zákonů paprskové optiky, zejména zákona přímočarého šíření světla a zákona odrazu světla – proto také u zrcadel mluvíme o zobrazení odrazem.

Pro zjednodušení zanedbáme vlnové vlastnosti světla (tzn. že vlnová délka světla je zanedbatelná vůči rozměrům optické soustavy = soustavy optických prostředí a jejich rozhraní, která mění chod optických paprsků). Optickým zobrazením pak nazýváme postup, kterým získáváme optické obrazy bodů. Předpokládejme, že na optickou soustavu dopadá svazek rovnoběžných paprsků. Je-li tento svazek po průchodu optickou soustavou

sbíhavý, pak v jejich průsečíku vzniká skutečný (= reálný) obraz, který lze zachytit na stínítku. Je-li svazek paprsků rozbíhavý, pak vzniká neskutečný (= virtuální, zdánlivý) obraz, který vzniká v průsečíku prodloužených rozbíhavých paprsků a nelze jej zachytit na stínítku.⁵

5.4 Zrcadla a jejich možnosti

Rozlišujeme 3 typy zrcadel - rovinná, vypouklá a dutá.

Vlastnosti obrazu v rovinném zrcadle – je zdánlivý, stejně velký, je vzpřímený a stranově převrácený. Vzniká ve stejné vzdálenosti za zrcadlem, v jaké je předmět před zrcadlem.

„Vypouklá a dutá zrcadla“

Pro vypouklá i dutá zrcadla platí stejné zákony jako pro zrcadla rovinná. Paprsky dopadající kolmo na zrcadlo se odrážejí do jednoho místa. Toto místo nazýváme ohnisko. Vzdálenost ohniska od plochy zrcadla označujeme ohniskovou vzdáleností. V dutém zrcadle je obraz zmenšený nebo zvětšený (závisí na umístění promítaného předmětu vzhledem k ohnisku), zdánlivý (nezachytitelný na stínítku), skutečný, převrácený, nepřevrácený. Ve vypouklých zrcadlech je obraz oproti předmětu vždy zmenšený, zdánlivý a vzpřímený.⁶

5.5 Optika – Základní pojmy – Odraz a lom světla

Teorie:

Při šíření světla z jednoho prostředí do jiného dochází k dopadu světla na rozhraní těchto dvou prostředí. Světlo se na rozhraní odráží, ale může také proniknout z prvního prostředí do druhého. Říkáme, že na rozhraní dvou prostředí dochází k odrazu a lomu světla.

⁵ Vznik odrazu. Gymhol.cz [online]. [cit. 2017-04-2]. Dostupné z: http://www.gymhol.cz/projekt/fyzika/04_zrcadla/04_zrcadla.htm

⁶ Druhy zrcadel. Fyzika ZŠ Krestová [online]. [cit. 2017-04-2]. Dostupné z <http://fyzika.zskrestova.cz/zrcadla/>

Odraz světla (reflexe)

V místě dopadu světla na rozhraní vztyčíme kolmici dopadu k tomuto rozhraní, kterou nazýváme kolmice dopadu. Úhel α , který svírá paprsek dopadajícího světla s kolmicí dopadu, nazýváme úhel dopadu. Úhel α' , který svírá paprsek odraženého světla s kolmicí dopadu, je úhel odrazu. Rovina dopadu je určena paprskem dopadajícího světla a kolmicí dopadu. Pro odraz světla platí zákon odrazu: Velikost úhlu odrazu α' se rovná velikosti úhlu dopadu α , paprsek dopadajícího i odraženého světla leží v rovině dopadu.

Při odrazu se nemění rychlost světla, neboť celý děj probíhá v jednom prostředí.

Lom světla (refrakce)

K lomu světla dochází na rozhraní dvou prostředí, proniká-li světlo z jednoho prostředí do prostředí druhého. Úhel dopadu označíme α . Úhel β , který svírá lomený paprsek s kolmicí dopadu, nazýváme úhel lomu. Lomený paprsek zůstává v rovině dopadu.

Pro lom světla platí Snellův zákon lomu: Poměr sinu úhlu dopadu a sinu úhlu lomu je pro danou dvojici prostředí stálá veličina, která je určena podílem rychlostí světla v obou prostředích (ve stejném pořadí).⁷

5.6 Postproces

Fotografie byly pořizovány do formátu RAW, musely tedy projít úpravou. RAW de facto není obrazovým formátem. Jsou v něm uložena „surová“ data snímače a veškerá nastavení fotoaparátu. Jinak řečeno, v případě snímání do RAWu firmware přístroje nevytváří reálný obraz, nýbrž pouze uloží na paměťové médium data, která pro vygenerování obrazu slouží.⁸ Samotné vytvoření fotografie pak probíhá v počítači. Pro tuto úpravu byl použit program Adobe Lightroom. V tomto programu byl udělán převod do černobílé a veškeré korekce jasu a stínů. Detailní úpravy proběhly s funkcí „radial filter“, převážně při úpravách obličejových partií. Dalším programem sloužícím k úpravě fotografií je Adobe Photoshop. Tento program byl využit především k drobným retuším a finálnímu nastavení velikosti. Rozsáhlé retuše v této práci nebyly potřeba, víceméně zasáhly jen do jedné fotografie, zbylé byly ponechány bez jakéhokoliv zásahu.

⁷ Odraz a lom. Fyzweb.cz [online]. [cit. 2017-04-5]. Dostupné z: http://fyzweb.cz/materialy/aplety_hwang/propagation/

LINDNER, Petr, Miroslav MIŠKA a Tomáš TŮMA. Velká kniha digitální fotografie. Vydání druhé. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0013-8.

5.7 Digitální fotografie

S moderní dobou nastupuje i modernizace fotoaparátů. Analogové fotoaparáty jsou dnes již téměř raritou, stejně jako kinofilmy na prodejnách fotografického vybavení. Rozdíl mezi analogovým (kinofilmovým) fotoaparátem a digitálním fotoaparátem je především v možnostech tvorby. Zatímco u analogového fotoaparátu měl vložený film definovanou pouze jedinou hodnotu ISO (International Standards Organisation - číselná hodnota, která označuje relativní citlivost filmu, čipu, snímače na světlo. Je to platný mezinárodně zavedený systém, který nahradil jednotky v ASA a DIN), u digitálního fotoaparátu je možnost navolit si právě potřebné ISO.⁹ Digitální znamená systém, který zaznamenává snímek (obraz) do digitálního souboru. Ten poté uloží do vnitřní paměti fotoaparátu nebo na paměťovou kartu.¹⁰

⁹ LINDNER, Petr, Miroslav MIŠKA a Tomáš TŮMA. Velká kniha digitální fotografie. Vydání druhé. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0013-8.

¹⁰ LAJDAR, Milan. Fotografické techniky. Vydání první. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1672-2.

6 Výsledné dílo

Výsledné dílo je souborem deseti fotografií o rozměrech 60x40 centimetrů, které v tomto složení mohou fungovat jako možnost dalšího rozvoje jak konceptu, tak každé jednotlivé fotografie zvlášť. Obsahuje deset výsledných fotografií v černobílém provedení. Efekt zrcadlení v něm zastupují především zrcadla, okenní tabule a jiné skleněné plochy schopné odrazu. Výsledný soubor balancuje mezi aranžovanou portrétní fotografií a dokumentární fotografií. To znamená, že některé fotografie této práce jsou z velké části hlavně dílem náhody; jiné vznikaly aranžováním a zkoušením různých variant, než byla vybrána výsledná fotografie. Některé fotografie lze zařadit i do žánru abstrakce či surrealismu. Jsou to převážně fotografie, ve kterých přestává být na první pohled patrné, který objekt je pravý a který zrcadlený. Tímto se dílo stává multizánrovým, tj. má návaznosti na několik žánrů fotografie dohromady.

Co se týče technické stránky díla, na první pohled je v několika fotografiích patrný velký digitální šum. Ten je způsoben již starším vybavením, kde není možnost vyššího nastavení ISA bez toho, aniž by fotografie „šuměla“. Tento šum je ještě znásoben a podpořen tím, že fotografie byly pořizovány v poměrně tmavých prostorech.

Velmi častým námětem fotografií je tanec, případně momenty před tanečním vystoupením. Protože se na tanečních sálech často využívají velká zrcadla, jedná se o prostor vhodný na pořízení fotografií přesně na toto téma. Tyto fotografie se pojí především s Dance Center Petry Parvoničové, kde se fotografovalo před tanečními vystoupeními, například v rámci Mezinárodního víkendu tance nebo na studentském plese ZČU v Plzni, nebo s plzeňskou flamenkovou skupinou Flamenkítas, kde byl fotografován jeden z tréninků této skupiny.

Fotografie založené na náhodě vznikaly v různých prostředích, například v Zoologické zahradě ve Dvoře Králové nad Labem, kdy se díky bouři a prudkému dešti lidé schovávali do pavilonů. Vzniklo téměř dokonalé prostředí, kdy nudící se děti velmi zaujal šimpanz sedící kousek od skla. Děti se tak míhaly kolem skla a díky osvětlení výběhu sklo nabízelo jejich odraz. Zbývalo už jen vyčkat na vhodný okamžik, kdy se dítě nebude příliš pohybovat, neboť výběh byl jediným zdrojem světla, tudíž se fotografovalo ve velmi tmavém prostoru a za použití dlouhého času.

Po vybrání výsledných fotografií a po úpravě v Photoshop Lightroom vznikl tento výsledný soubor. Fotografie byly zapaspartovány tak, aby spolu barevně ladily na paspartě.

7 Závěrečné fotografie

Výsledný soubor obsahuje deset fotografií, které reflektují tvorbu na zadané téma. Každá fotografie obsahuje vlastní příběh. V této kapitole budou jednotlivě popsány příběhy fotografií. Jména fotografie dostávaly podle příběhu nebo podle toho, co v nich divák může vidět. Podmínkou bylo, aby jména fotografií fungovala jak v českém, tak v anglickém jazyce. Některé fotografie nemají doslovné překlady, neboť by nefungovaly tak, jak by měly. Následující příběhy těchto fotografií budou popsány trochu netradičně v první osobě.

7.1 Z očí do očí / Face to face

Fotografie zobrazuje malou holčičku, která se zájmem pozoruje, co se děje za sklem. Tato fotografie vznikla v Zoologické zahradě ve Dvoře Králové nad Labem. Toto je výsledek oněch podmínek, jež byly popsány v předchozích částech této práce. Bouře, která nás ten den zastihla, byla poměrně dlouhá a děti se v pavilonu postupně začaly nudit a pobíhat kolem. Shodou okolností jsem byla poblíž skla, za které si přišel sednout šimpanz. Jeho přítomnost brzy děti zaujala, koneckonců si ho tak mohly prohlédnout z blízka. Tato holčička u skla strávila poměrně dlouhou dobu a mne bavilo její zaujetí šimpanzem. Snažila jsem se ho svým fotoaparátem zachytit. Tento název pro fotografii jsem zprvu použít nechtěla, ale po chvíli přemýšlení mi přišel dokonale padnoucí. Holčička byla velmi blízko sklu a díky tomu je její odraz velmi blízko. Vypadá to tak, že sama sobě hledí do očí. Druhá varianta je ta, že holčička kouká do očí šimpanzovi, což bohužel na fotografii není úplně zřetelné přes odraz. Přítomnost šimpanze značí pouze kus v oblasti lokte a břicha, kde se odraz prolíná se skutečností za sklem. Při vymýšlení názvu jsem tak vycházela i ze své vlastní zkušenosti. Zde se povedla zachytit kombinace světél z výběhu a nějakého menšího přisvětlení z chodby pavilonu.

7.2 Dotyk / Touch

Tato fotografie je další ze série Královéhradecké zoologické zahrady. Ve výsledku musím uznat, že to byl velmi vydařený výlet, neboť tři z deseti fotek jsou právě odtud. Fotografie také vznikly chvíli po sobě. Na této se objevuje chlapec, o několik let starší, než-li holčička. Jeho odraz není tak blízký a chlapec je zachycen při naslouchání druhému chlapci. Kontakt s objektem zájmu, tedy šimpanzem, je tam však velmi zřejmý skrze ruku dotýkající se skla. Na této fotografii se ve spodní části letmo objevuje i samotný šimpanz. Dotyk ruky a nasvícený výběh vytvářejí pro mne velmi zajímavý okamžik. Někde na pomezí zlatého řezu leží portrét chlapce, ale přesto je jeho ruka na kraji fotky tím nejvykreslenějším motivem celé fotografie. Toto považuji za takové kouzlo dokumentární fotografie, kdy fotograf fotí s nějakým cílem, ale ve výsledku je patrná náhoda okamžiku „tady a teď“. Na této fotografii jde světlo zevnitř výběhu a tvoří tak velmi pekný okamžik v místě, kde se chlapec dotýká skla.

7.3 Pod mantonem / Under the manton

Tato fotografie patří do série tanečních fotografií. Vznikla na tréninku plzeňské flamenkové skupiny Flamenkítas, jíž jsem sama členkou. Název je vlastně přímým popisem fotografie. Manton je španělský název velkého šátku, který se používá jako plnohodnotný doplněk některých choreografií. Snažila jsem se zachytit okamžik, kdy si ve volných chvílích tanečnice Katka zkoužela techniku tance s mantonem. Zvolila jsem pozici z mírného podhledu, díky němuž jsem dosáhla efektu, že celá fotografie působí, jako kdybych pod mantonem byla já samotná. Výsledná postava je zachycena srkz trásně mantonu. Fotografie dále zachycuje další dvě postavy. Jednou je odraz tanečnice Hanky, která sledovala Katčin trénink. Poslední postava se nezrcadlí a je posazena proti Katce a Hance. Je to lektorka Míša, která sledovala Katčin trénink a dávala jí připomínky. Na této fotografii mne baví tato konfrontace, či náznak dialogu mezi postavami, přičemž je efekt zrcadlení rozbit postavou postavenou proti. Zároveň se zde objevuje malá situace, kdy Míšu a Hanku pojí podobné gesto ruky. Tato fotografie je opět dílem náhody, ale nedefinovala bych ji přímo jako dokumentární fotografii, neboť jsem se všemi modely byla

v kontaktu a mohla jsem si říci, na jakém místě je zrovna potřebuji. Je to jedna z fotografií, která je přesně na pomezí aranže a dokumentární tvorby. Tato fotografie je zároveň jedinou, kdy je hlavní zrcadlená postava v reálu pouze naznačena a to právě tím černým mantonem, který kryje kus fotografie. Světelnými zdroji jsou zářivky na stropě a malá světla podél zrcadla.

7.4 Okno do duše / Window to the soul

Toto je v mé práci jediná fotografie, která byla celkově aranžovaná. Zde jsem modelku Martinu přímo naváděla na pozici, kde by měla stát, aby se zrcadlila dle mých potřeb. I u této fotografie má název více, než jeden smysl. Jako hlavním určujícím motivem je slovo okno. Celková fotografie je odraz polocelku postavy v okenní tabuli. Dalším a poněkud skrytějším významem, fungujícím především pro mne, je celkové označení „okno do duše“. Spojení okno do duše se používá především ve spojení s očima, které paradoxně nejsou na fotografii téměř vidět. Pro mne samotnou však celkový koncept fotografie působí jako odraz do duše Martiny, tedy do duše mladé a veselé dívky, jejíž přátelství je pro vás počtu. I proto jsem si Martinu zvolila jako modelku. Chtěla jsem do této práce promítnout kus sebe sama a tím pádem jsem Martinu nemohla opomenout, protože je to dívka, které si nesmírně vážím. Toto je zároveň jediná fotografie, která zcela využívá přírodního osvětlení.

7.5 Zákulisí / Backstage

U této fotografie jsem název měnila několikrát. Nakonec jsem se dostala k přímému popisu, avšak naprosto padnoucímu. Fotografie opravdu vznikla v zákulisí, při přípravě k předtančení na Studentský ples ZČU. Celý ples nesl téma „Great Gatsby“ a předtančení bylo ve stejném tématu. Fotografie zachycuje Julii, jednu z tanečnic podílejících se na tomto předtančení, které bylo v režii tanečnice a choreografky Petry Parvoničové. Je to další fotografie pohybující se přesně na pomezí aranže a dokumentu. Výsledná fotografie zobrazuje Julii, která kontroluje, zda-li její líčení odpovídá tématu. Jakožto její kolegyně a kamarádka jsem ji mohla požádat, aby si stoupla do místa s nejlepším světlem,

kde jsem mohla fotografii v klidu vyfotografovat. Dokumentární složku fotografie doplňuje postava v pozadí, která se do záběru připlétla v procesu pořizování snímku. Ta dokresluje atmosféru takového zmatku, který před každým vystoupením panuje zákulisím, kdy se všichni účinkující připravují na výkon. Při této fotografii jsem záměrně použila nízkou clonu, abych dostala malou hloubku ostroty. Mým cílem bylo zachytit právě tuto malou část jako střípek velkých příprav. Nízkou clonu jsem musela použít i z nedostatku světla v místnosti. Fotila jsem ve velmi tmavém místě, kde mne doslova zachránila pouze dobrá světelnost pevného objektivu 50 mm. Zdrojem světla byla jediná lampa v tomto místě.

7.6 Skryté zrcadlení / Hidden reflection

Je to první fotografie zachycující sérii firemních vánočních večírků. Tato fotografie zachycuje takovou malou pauzu od formálního společenského života, odehrávajícího se ve vnitřních prostorech, v tomto případě v restauraci Na Spilce v plzeňském pivovaru. Tato fotografie pro mne byla největším překvapením. Netušila jsem, že by pouhá reklamní markýza nad vchodem mohla zachytit takovéto speciální zrcadlení „vzhůru nohama“. Zrcadlení postav je samozřejmě poměrně zkreslené a zrcadlí se pouze několik lidí. Ale výsledný efekt je pro mne natolik překvapující, aby do této práce fotografii zařadila. Tato fotografie je jediná v tomto souboru, která v kompozici nevyužívá zlatého řezu. Celkový obraz protíná několik linií / přímkou či diagonál, které na sebe vzájemně navazují a tvoří zajímavou „síť cestiček“. Využívá mnoho zdrojů světla, ať už neon z reklamního poutače, přes vánoční osvětlení až po standardní pouliční osvětlení.

7.7 Dva světy / Two worlds

Třetí a poslední fotografie, která byla pořízena v Královédvorské zoologické zahradě. Od dvou předchozích fotografií se ale odlišuje. Na fotografii je tentokrát zachycena dospělá žena, která této situace využila k nějaké relaxaci na lavičce. Dle výrazu v obličeji se však věnuje někomu, kdo byl s ní. Je to opět specifický typ zrcadlení, kdy se model zrcadlí zády k sobě. Je to způsobené nasvícením výběhu a uličky v pavilonu a samozřejmě díky uspořádání výběhu a lomu světla. Je to typická dokumentární fotografie, kdy byl model daleko od mě, bez možnosti jakékoliv aranže. Název této fotografie je tentokrát dosti nadnesený, založený spíše na konotacích, které ve mě tato fotografie vyvolává. Je to jedna z těch fotografií, která připomíná abstraktní až surrealistickou tvorbu. Není na ní úplně na první pohled viditelné, co vlastně zobrazuje, potřebuje divákův čas, aby poznal, že se zrcadlí sedící osoba. Fotografie je velmi skoupá, co se týče osvětlení, postava je víceméně zřetelná pouze v obrysu a její odraz taktéž. Je to způsobeno zvláštní kombinací protisvětla a nasvícením shora.

7.8 Uprostřed hovoru / In the middle of the talk

Toto je nejstarší fotografie tohoto souboru. Jako jediná vznikla již koncem roku 2013, na vánočním večírku firmy MBtech Bohemia. Netušila jsem, že bych jí mohla někdy použít v takovéto práci. Nicméně si pamatuji, že tato fotografie vznikla v návštěvnickém centru plzeňského pivovaru. Fotografovala jsem jí ze schodů, proto vznikl podhled a zároveň vzniká zajímavá perspektivní zkratka proskleného zábradlí, které bylo i zdrojem odrazu. Je to jedna z mála fotografií, která nezachycuje portrét jako takový, ale především zrcadlení postav. Postava v popředí je otočena zády, což konotuje nějaké jednání, do kterého nesmí nahlížet nikdo jiný. Tím, že je postava oděna do bílého svetru, stává se hlavním motivem, vystupujícím z pozadí a tvoří velký kontrast ke zbytku fotografie. I přesto ale můžeme na fotografii najít pestrou škálu odstínů šedé.

7.9 Kousek tance / Little piece of dance

Tato fotografie byla pořízena na Mezinárodním víkendu tance, v průběhu generálek na slavnostní galavečer. Bylo to foceno v Saloonu na Roudné, kde při rekonstrukci sálu zachovali zrcadlo, které lidem na balkoně odráží to, co se zrovna děje dole na sále. Já jsem zachytila prostorovou zkoušku hostující taneční skupiny. Toto je fotografie spadající čistě do dokumentární fotografie, jelikož nebylo možné si určovat vlatní kompozici. Vše bylo pouze o náhodě. Naštěstí se účinkující rozestavili a já z balkonu využila chvílku připomínek, kdy se modelové příliš nehýbali. Osvětlení této fotografie je velmi skoupé a vychází především z bodových reflektorů, které osvětlovaly tanečníky na parketu. Je zde tedy velmi tmavá plocha, ze které vystupuje, a tím pádem se stává hlavním motivem, velké zrcadlo, které zároveň odráží i veškerý zdroj světla.

7.10 Noční život / Night life

Poslední fotografie ze série vánočních večírků. Tuto fotografii jsem pojmenovala pouze podle skutečnosti, bez skrytého významu. Tuto fotografie je taková sonda do monotónnosti vánočních večírků, kde se i přes bohatý program najde mnoho lidí, kteří si odchází společně popovídat mimo hlavní sál se zábavou. Využila jsem tedy i prostor vevnitř restaurace Na Spilce, kde jsem narazila na velká zrcadla po stěnách. Fotografie tak zachycuje společnou konverzaci kolegů z práce. Díky členitosti této restaurace zde můžeme vidět i šatnářku v levé horní části, která nebyla součástí mé přípravy k fotografii. Celá tato fotografie je dílem náhody, tudíž se tak řadí mezi čistě dokumentární snímky v této práci. Je zajímavou syntézou jakési velmi uvolněné klidné nálady a přesto je zde cítit, že patří někam do míst, kde se lidé baví, je tam hluk, možná hraje muzika. Tuto atmosféru podporují i světla po zdech, které tvoří velmi zajímavé klidné osvětlení.

8 Závěr práce

Tato práce je koncipována do experimentálního fotografického projektu na téma Zrcadlení. Zrcadlením je myšleno zachytit reálný, mechanicky nevytvořený, odraz portrétu či postavy. Cílem bylo vytvořit soubor deseti fotografií, které mapují možnosti odrazu v lesklé ploše, především ve skleněných plochách. Všechny fotografie jsou převedeny do černobílé varianty, především pro jednotu tohoto souboru, lépe korespondují v paspartě a zároveň dotváří vlastní atmosféru jednotlivých fotografií. Díky různorodosti fotografií se tato práce pohybuje mezi několika žánry, hlavně mezi dokumentární fotografií a portrétní fotografií. V práci můžeme nalézt i jisté tendence směřující k abstrakci či surrealistické fotografii. Tento koncept se mimo téma zrcadlení odrazů dotýká také tématu světla a jeho využití ve fotografii, mapuje různé druhy osvětlení prostorů, od přímého světla po protisvětlo nebo umělé osvětlení. Tato práce ve výsledku není primárně rozsáhlou a hlubokou studií portrétu. Portrét jako takový je jeden z prvků, který byl do tohoto souboru zapojen jako ideální jednotný prvek pro odraz. Nicméně právě prvek portrétu má jistý potenciál pro budoucí rozvoj této práce do dalších a dalších sérií.

Je to soubor fotografií, které fungují především samy za sebe, pojí je pouze téma zrcadlení. Každá fotografie nese samostatnou myšlenku a příběh, který lze dále rozvíjet. To znamená, že každá fotografie tohoto konceptu může být nadále rozvíjena a tvořit vlastní soubor fotografií. Práce tedy může být brána jako začátek rozsáhlé fotografické tvorby. Lze soubor odvíjet od zcela portrétních fotografií, jako jsou „Z očí do očí“ nebo „Okno do duše“, u nichž je hlavním motivem odraz tváře, tudíž by fotografie podléhaly pravidlu portrétu a fotografie by tak zachycovala co nejreálnější odraz tváře. Byla by tudíž použita malá hloubka ostrosti, aby pozadí nenarušovalo hlavní motiv fotografie. Tyto fotografie by mohly být převážně aranžované, s promyšleným nasvícením, které by se dalo zrealizovat například ateliérovými světly. Fotografie by se mohly dotýkat i žánrů, jako glamour nebo budoir. Tento typ souboru by mohl být jak v černobílé, tak barevné variantě, taktéž by se dala zvolit tonalita fotografií, lze udělat soubor fotografií na tmavém pozadí nebo na světlém pozadí s posunem až do High Key fotografie.

V jiném případě by soubor mohl být veden až abstraktní cestou, v podobném duchu jako fotografie „Dva světy“. Znamenalo by to pořizovat fotografie v atypickém osvětlení, jako třeba protisvětlo, a nechat vyznít například jen obrys postavy nebo portrétu. Obvykle by to mohly být fotky s tmavým a členitým pozadím, které by umožňovalo začlenění postavy do prostoru. Speciálně zmiňovaná fotografie „Dva světy“ má veliký potenciál i na aranžované fotografování. Lze tuto jednu sedící postavu zrcadlit i v zrcadle nastaveném tak, aby efekt postav zády k sobě zůstal zachován. Nebo to lze posunout až do momentu, kdy se zády k sobě posadí dvě osoby. Fotografie ztratí sice téma toho zrcadlení reálného portrétu či odrazu vlastního těla. Ale vznikne zajímavý posun fotografie do sociálního přesahu, ke kterému si lze domýšlet zase jiné významy. Navíc by tento posun mohl tvořit dyptich právě s touto výchozí fotografií.

Samotné téma odrazu a zrcadlení by mohlo být budoucím námětem pro tvorbu dyptichů. Téměř každá z výsledných fotografií by mohla mít svou vlastní aranžovanou dvojici. Místo vlastního odrazu by stál druhý model, ve stejném postoji jako původní model, jen zrcadlově převrácený, tudíž podle metody „Hry na zrcadla“, která je využívána v dramatické výchově. Tyto výsledné fotografie, které by byly kopiemi originálů, ale i samostatnými díly, mají potenciál přesahu do sociální a psychologické sféry. Například fotografie „Dotyk“ by mohla být rozpracována stylem dvou osob odvrácených od sebe, což konotuje negativní emoci nebo třeba smutek. Zároveň by ale byl zachován moment toho dotyku rukou, který by fungoval jako symbol propojení, či naděje.

Dalším poměrně obsáhlým dílem by mohl být rozvoj fotografie „Zákulisí“. Tento soubor by mohl obsahovat pouze fotografie odrazu v malém kulatém zrcadle. Měnil by se model, zůstal by pouze tvar zrcadla a efekt odrazu, který by byl zaostřený. Fotografovalo by se v různém prostředí na velmi malou hloubku ostroty, tedy ideálně na clonu 1,8, která stále umožňuje zaostřit celý obsah zrcadla, ale rozmazat zbytek fotografie a vytvořit tím bokeh, který nechá vyniknout pouze tomu sdělení fotografie.

9 Seznam použitých zdrojů

LAJDAR, Milan. Fotografické techniky. Vydání první. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1672-2.

LINDNER, Petr, Miroslav MIŠKA a Tomáš TŮMA. Velká kniha digitální fotografie. Vydání druhé. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0013-8.

Elliott Erwitt. Wikipedia.org [online]. [cit. 2016-04-8]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Elliott_Erwitt

Fotorealismus. Artmuseum.cz [online]. [cit. 2016-04-8]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/smery_list.php?smer_id=6824

Odraz a lom. Fyzweb.cz [online]. [cit. 2017-04-5]. Dostupné z: http://fyzweb.cz/materialy/aplety_hwang/propagation/

Vznik odrazu. Gymhol.cz [online]. [cit. 2017-04-2]. Dostupné z: http://www.gymhol.cz/projekt/fyzika/04_zrcadla/04_zrcadla.htm

Druhy zrcadel. Fyzika ZŠ Krestová [online]. [cit. 2017-04-2]. Dostupné z <http://fyzika.zskrestova.cz/zrcadla/>

Digitální šum. Fotografování.cz [online]. [cit. 2017-04-8]. Dostupné z: <http://www.fotografovani.cz/vybirame/technologie1/obrazove-problemy-digitalni-fotografie-iii-sum-152941cz>

Jaromír Funke. Časopis FOTO [online]. [cit. 2017-04-2]. Dostupné z: <http://www.casopis-foto.cz/avantgardni-fotograf-jaromir-funke/>

10 Resumé

The aim of the thesis was to create the set of ten photos called Reflection. In the text part was described the phases of this work from the inspiration, creation process to the final photographs. This text contains information about technical parameters of photographs, used camera and lenses or digital photography and the mirror's specifications.

There was describe the whole creation process from the first thought to the last print photography. This work is based by the research of all photographic techniques and to research some info about famous photographers. At least there was created the set of ten photographs which deal with the phenomenon of reflection. There were examined the possibility of reflection of the human body in the different reflective materials.

The photographs have size 60x40 cm and black and white coloring. This bachelor work is the imaginary start for another sets of photography with theme called Reflection.

11 Obrazová příloha

Z očí do očí / Face to face

Exif: 70mm / f/4 / 1/60s / ISO 800

Dotyk / Touch

Exif: 70mm / f/4 / 1/60s / ISO 800

Pod mantonem / Uder the manton

Exif: 50mm / f/1,8 / 1/160s / ISO 400

Okno do duše / Window to the soul

Exif: 50mm / f/2,8 / 1/200s / ISO 200

Zákulisí / Backstage

Exif: 50mm / f/2,8 / 1/80s / ISO 400

Skryté zrcadlení / Hidden reflection

Exif: 50mm / f/2 / 1/80s / ISO 800

Dva světy / Two worlds

Exif: 70mm / f/4 / 1/60s / ISO 800

Uprostřed hovoru / In the middle of talk

Exif: 48mm / f/5 / 1/125s / ISO 800

Kousek tance / Little piece of dance

Exif: 50mm / f/2,5 / 1/80s / ISO 400

Noční život / Night life

Exif: 48mm / f/2,0 / 1/80s / ISO 800